

Benign Essential Blepharospasm

הרופא שלך איבחן עווית עפעפיים עצמונית שפירה (benign essential blepharospasm), הפרעת תנועה המשפיעה על העפעפיים ופוגעת בכ- 5 מכל 100,000 איש. עווית עפעפיים עצמונית שפירה הינה מחלה בה שתי העיניים ממצמצות באופן בלתי רצוני ונסגרות בעוצמה, ללא גורם חיצוני נראה לעין. העובדה שהמחלה נקראת שפירה benign, אומרת שהמצב אינו מסכן חיים ועצמונית פרושה שהעווית מתחילה ללא כל גירוי חיצוני. הטיפול היעיל ביותר ב-BEB הינו הזרקות בוטוקס (רעלן הבוטוליניום).

עווית עפעפיים מתארת סגירה עזה של העפעפיים ומצמוץ תכוף. זוהי יכולה להיות תגובה רגילה של העיניים לאור חזק, לגוף זר בעין או ליובש בעיניים. אבחנה של BEB עלולה להתעכב שנים בעוד הרופאים מחפשים גורם חיצוני למצמוץ העודף. לעתים קרובות עווית העפעפיים מתחילה במצמוץ תגובתי עודף שמוחמר בעת חשיפה לאור חזק, עייפות או מתח נפשי. יתכן וייחסו יובש בעיניים כשהבלפרוספזם בתחילתו. בחלק מהמקרים לחולה יש גם יובש ולכן תהיה הקלה חלקית לאחר שימוש בטיפות תחליפי דמעות. תתכן רגישות יתר לאור ולכן תתכן תועלת בשימוש בעדשות משקפיים כהות.

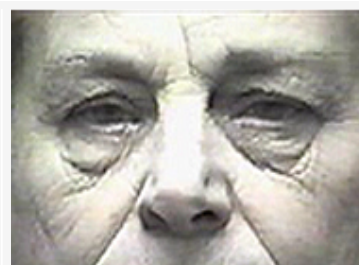
עווית עפעפיים מתרחשת בגיל העמידה ושכיחה יותר בנשים מאשר בגברים. יתכן שהגורם לעווית העפעפיים הינו הפרעה בתפקוד גרעיני הבסיס (basal ganglia) המעורבים בתאום תנועות. ברוב החולים עווית שפירה מופיעה ללא גורם מקדים ידוע. ככל שהמחלה מתקדמת, תדירות העווית משך היום עולה ומפריעה לחולה בפעילות יום-יומית כמו נהיגה, קריאה, קניות והליכה. העפעפיים עלולות להישאר סגורות למשך שניות, דקות ואפילו שעות. העווית לא מתרחשת בשינה, ובחלק מהחולים לאחר שינה עמוקה תתכן הקלה למשך מספר שעות. חולים רבים מפתחים תנועות משניות כמו לעיסת חניכיים, שריקה, זמזום, ושירה שמאפשרים לעיניים להישאר פתוחות כדי לאפשר נהיגה וקריאה.

עווית בלתי מטופלת

נקודות להזרקת בוטוקס

לאחר הזרקת בוטוקס

תסמונת מייג'

חולים עם עווית עצמונית שפירה סובלים מסגירה בלתי רצונית של העפעפיים ומהתכווצויות ממושכות בלתי תקינות. בתחילה מעורבים רק העפעפיים, אולם בהמשך יעורבו שרירים נוספים כמו כל הפנים, הצוואר, הפה מתכווץ, הסנטר נדחף קדימה ועווית חלה בפה.

כשעווית העפעפיים מערבת גם את הפה ואת הלסת נקראת המחלה תסמונת מייג' או דיסטוניה פה ולסת (אורומנדיבולרית). גם תסמונצ זו מוקלת באמצעות הזרקות בוטוקס.

טוקסין בוטולוניום

טוקסין הבוטוליניום הינו הטיפול היעיל ביותר לעווית העפעפיים. טיפה מהחומר מוזרק מתחת לעור באזור המסומן. ההזרקות מתחילות לפעול תוך משפר ימים, והן מחלישות ומרפות את השרירים הקטנים שמתחת לעור ובכך מפחיתות את העוויתות.

מרבית הנויראופתלמולוגים וחלק מהנוירולוגים, פעולה זו מתבצאת במרפאה ונמשכת בין 10-14. ההשפעה חולפת תוך כ- 3 חודשים ואז יש לחזור על ההזרקה. למרבית החולים אין תופעות לוואי מההזרקות אך יתכנו שטפי דם קלים, צניחת עפעפיים זמנית, וכפל ראייה יתכנו.

אפרקסיה של פתיחת עפעפיים

אפרקסיה של פתיחת עפעפיים הינו מצב בו לחולה קשה

Apraxia of Lid Opening

Apraxia of lid opening is a condition in which the patient has difficulty opening the eyelids. Apraxia of lid opening is commonly associated with blepharospasm. A blepharospasm patient with apraxia will typically have spasms closing the eyelids and then, after the spasm stops, still have difficulty re-opening the eyelids. Patients with apraxia typically elevate their brows in an attempt to open their eyelids or use their fingers to pry open their eyelids. Just as blepharospasm reflects a problem in the part of the brain responsible for closing the eyelids, apraxia is caused by a problem with the part of the brain responsible for opening the eyelids. BOTOX may not be completely successful in treating apraxia and drugs may be prescribed.

Frequently Asked Questions

Can I catch botulism from the BOTOX shots?

No. BOTOX is injected just under the skin and does not affect the rest of the body. The small amount of botulinum toxin injected is a fraction of the dose that causes botulism.

Do the shots hurt?

BOTOX is injected through a very tiny needle to

avoid pain. Most patients report only mild discomfort lasting seconds.

הרופא שלך אבחן hemifacial spasm (התכווצות בחצי הפנים)
מצב הכרוני שמשפיע על צד אחד של הפנים .
לחולה עם HFS יש התכווצויות לא רצוניות, שנקראות עווית או
ספזם של השרירים בצד אחד של הפנים, בעוד שהחצי השני של
הפנים נותר רפוי ותקין. בעת ההתכווצות, העין בצד המתכווץ
נסגרת, וזווית הפה נמתחת כלפי מעלה. העווית עשויה להיות
קצרה או ממושכת, ומתחילה לעתים לאחר תנועה של הפנים.

נשים וגברים בגיל העמידה נפגעים במידה שווה. העווית נמשכת
גם בזמן שינה. העווית יכולה להתגבר במצבי מתח או חרדה,
ולחיות מוקלת אך לא נעלמת לחלוטין על ידי תרופות הרגעה כמו
ווליום. יש חולים שמבחינים שאלכוהול מפחית את העוויתות,
אולם כמויות האלכוהול הדרושות לכך רבות ולכן אין זה טיפול
רצוי.

HFS נגרם כנראה מכלי דם שלוחץ על עצב הפנים בכניסתו למח.
לעיתים ניתן להציע ניתוח שמפריד את העורק מהעצב באמצעות
הכנסת ספוג קטן ביניהם (ניתוח שנקרא דה – קומפרסיה או
שחרור הלחץ מעצב הפנים), אך הטיפול הבטוח ביותר הוא על
ידי הזרקות רעלן הבוטולינום, שנקרא בוטוקס. Insert picture
and diagram

הזרקות בוטוקס הן טיפול שהינו לרוב יעיל ל- hemifacial
spasm. טיפה קטנה של בוטוקס מוזרקת מתחת לעור בצד
הפגוע, ובתוך כמה ימים הבוטוקס מתחיל להשפיע, שרירי
הפנים נרפים ונחלשים, והעווית נמנעת.

רופאי עיניים ונוירולוגים רבים מבצעים הזרקות בוטוקס ל-
HFS. ההזרקות נעשית במרפאה, ובדרך כלל אורכת כחמש עד
עשר דקות. השפעת הבוטוקס נחלשת כעבור 3 חודשים ואז יש
צורך לחזור על ההזרקות.

קיימת תסמונת דומה ל- HFS, והיא תסמונת של שינוי בכיוון עצב הפנים. מצב זה נגרם בזמן ההחלמה או הצמיחה מחדש של עצב הפנים לאחר שיתוק (השיתוק מכונה גם Bell's Palsy). על פי רוב, העצב צומח ומתחבר לשרירים המקוריים שלו. אך לפעמים, העצבים צומחים מחדש ומתחברים לשריר הלא נכון במקום, או בנוסף לחיבורים הנכונים שלהם. במקרים אלה, הפעלת עצב הפנים מוביל לכווץ בשריר או בשרירים אחרים בנוסף לשריר שאמור להתכווץ. לדוגמא, צמיחה זו בכיוון הלא נכון גורם לפה להתכווץ כשמטופל סוגר את העין או גורם לעין להיסגר כאשר המטופל מחייך או מכווץ את השפתיים. הזרקה מכוונת של בוטוקס עשויה גם במקרה זה לעצור את המסרים לשרירים הלא נכונים ולהפוך את התנועה למכוונת.

שאלות שמרבים לשאול

האם אני עלול לחלות בבוטוליזם מזריקת בוטוקס?

התשובה היא לא בוטוקס שמוזרק מתחת לעור לא משפיע על שאר הגוף הגוף הכמות הקטנה של הרעלן שמוזרקת הינה שבריר מהמנה שגורמת לבוטוליזם.

האם הזריקה כואבת?

בוטוקס היא זריקה דרך מחט עדינה מאוד שמפחיתה את הכאב, רוב המטופלים מדווחים על אי נוחות קלה בשניות הראשונות בלבד.